

Fővárosi Ítéltábla

17.Pf.20.425/2021/3.

A Fővárosi Ítéltábla az Oppenheim Ügyvédi Iroda (cím1., ügyintéző: dr. Gass István ügyvéd) által képviselt I.r. felperes (I. rendű felperes címe) I. rendű, II.r. felperes (II.r. felperes címe.) II. rendű és III.r. felperes (III.r. felperes címe.) III. rendű felpereseknek – a Retteghy és Társa Ügyvédi Iroda (alperesi képviselő címe, ügyintéző: dr. Retteghy István ügyvéd) által képviselt alperes (alperes címe.) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. április 6. napján meghozott 65.P.21.773/2020/20. számú ítélete ellen a felperesek 21. sorszámú fellebbezése folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes megsértette az I., II. és III. rendű felperes hangfelvételhez való jogát azzal, hogy az általa üzemeltetett <https://www.közösségi.com/alperesi> weboldal neve weboldalon 2020. április 17-én közzétett bejegyzésben közzétette a felpereseket érintő „hangfájl neve” hangfájl elérésére vezető hivatkozást (linket).

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül az általa üzemeltetett <https://www.közösségi.com/alperesi> weboldal neve weboldalon 2020. április 17-én közzétett bejegyzésből a „hangfájl neve” hangfájl elérésére vezető hivatkozást (linket) távolítsa el.

Kötelezi továbbá az alperest, hogy 15 napon belül a jogsértés miatti sajnálkozása egyidejű kifejezésével az általa üzemeltetett <https://www.közösségi.com/alperesi> weboldal neve weboldalon 30 napig tegye közzé a jelen ítélet rendelkező részét a perköltség és az eljárási illeték megfizetéséről szóló rendelkezések nélkül.

A felpereseket mentesíti az elsőfokú perköltség megfizetésének kötelezettsége alól, és megállapítja, hogy az elsőfokú perköltségeiket a felek maguk viselik.

A felperesek által az állam javára fizetendő kereseti illeték összegét személyenként 18.000 (Tizennyolcezer) forintra leszállítja, és kötelezi az alperest, hogy az állam javára az adóhatóság felhívásában meghatározott módon és számlára fizessen meg 54.000 (Ötvennégyezer) forint kereseti illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek személyenként 6.000 (Hatezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi az állam javára az adóhatóság felhívásában meghatározott módon és számlára a felpereseket személyenként 24.000 (Huszonnégyezer) forint, az alperest 72.000 (Hetvenkétezer) forint fellebbezési illeték megfizetésére.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperesek a kereseteikben kérték

- annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a hangfelvételhez való jogukat azzal, hogy a profil honlap weboldalon 2020. április 17-én közzétett bejegyzésben közzétette a felpereseket érintő „hangfájl neve” hangfájl elérésére vezető hivatkozást (linket),
- az alperesnek az elkövetett jogsértés abbahagyására és a közzétett bejegyzésből a „hangfájl neve” hangfájl elérésére vezető hivatkozás eltávolítására,
- a további jogsértéstől eltiltására és ennek körében annak megtiltására kötelezni, hogy az általa üzemeltetett weboldalon a jövőben bármilyen formában közzé tegye a „hangfájl neve” hangfájlt vagy annak másolatát,
- az alperesnek megfelelő elégtétel adásaként a weboldalon állandóan elérhető kiemelt bejegyzés (úgynevezett pinned post) keretében legalább 30 napig a jogsértés miatti sajnálkozása egyidejű kifejezésével az ítélet rendelkező részének a perköltség megfizetéséről rendelkező rész nélküli közzétételére, valamint
- személyenként 200.000 forint sérelemdíj és annak 2020. április 18-tól a kifizetésig a mindenkori késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamata, valamint az elsőfokú perköltségeik megfizetésére kötelezését.

[2] A kereseteiket a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§ (1)-(2) bekezdésére, 2:43.§ g) pontjára, 2:48.§ (1) bekezdésére, 2:51.§ (1) bekezdés a)-d) pontjára, 2:52.§ (1) bekezdésére, 6:2.§ (1) bekezdésére és 6:48.§-ára alapították.

[3] Annak ténybeli alapjaként előadták, hogy a 2020. március 11-én 14:00 órakor a helyiség neve városháza dísztermében, a helyiség neve tópartjára tervezett szálloda-beruházásról szóló nem sajtónyilvános tájékoztató megbeszélésen készített hangfelvételt az alperes 2020. április 17-én a közösségi-oldalán a felperesek hozzájárulása nélkül, jogosulatlanul hozta nyilvánosságra. A tájékoztatón a felperesek mindegyike a munkáltatója

képviselőjében, annak utasítására és abban a tudatban vett részt, hogy az elhangzottak esetében a jelenlévő, meghívott és a tájékoztató zártkörű voltát tiszteletben tartó személyi kör jelenti a nyilvánosságot. A hangjuk e személyi kört meghaladó nyilvánosság felé közvetítéséhez nem járultak hozzá. Álláspontjuk szerint az alperes a Ptk. 2:48.§ (2) bekezdése alapján nem mentesülhet a felelősség alól, mert a hangfelvételt zártkörű, nem nyilvános eseményen rögzítette és a közzététel sem közérdekből történt.

[4] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Nézete szerint a felvétel közzététele szükséges és indokolt volt. Hangsúlyozta, hogy a felperesek a tervezett szállodáról már 2019. elejétől titkos tárgyalásokat folytattak a város polgármesterével, aki nem akarta kockáztatni az újraválasztását. Ezért nem közölték a lakossággal, hogy a városnak a Ramsari Egyezményben is védett, Natura 2000 besorolású természetvédelmi területén egy 19 méter magas, 120 szobás, ötcsillagos szállodát kívánnak építeni. A 2020. március 11-i tájékoztatón a felperesek nem a magánéletükről, hanem a közérdeklődésre számot tartó, több tízezer ember jövőbeli életkörülményeit érintő beruházásról adtak tájékoztatást.

[5] Azzal is érvelt, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 3.§ 6. pontja és 26.§ (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzati feladatot ellátó személynek lehetővé kell tennie, hogy a közérdekből nyilvános adatot bárki megismerhesse. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 12.§ (2) és (5) bekezdése alapján pedig mindenkinek joga van a környezeti információkat megismerni, azt személyes adataira, üzleti titokra hivatkozva nem lehet megtagadni. A legreálisabb, leghitelesebb objektív tájékoztatás pedig a teljeskörű közlés, az egész tájékoztató hanganyagának elérhetővé tétele volt.

[6] Kiemelte, hogy az Alaptörvény P) cikkére, az Alkotmánybíróság (a továbbiakban: AB) 28/2014. (IX. 29.) AB és 7/2014. (III. 7.) AB számú határozatára, illetve a Ptk. 2:44.§-ára figyelemmel a jogvita eldöntéséhez alapjogi mérlegelés szükséges. A közügyek szabad megvitatását a felperesek hangfelvételhez való joga nem gátolhatta; a nyilvánosságra hozatal a közérdeket szolgálta. A nyilvánosság tájékozódásához, tájékoztatásához való alapjog erősebb a felperesek személyiségi jogánál.

[7] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte az I., II. és III. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg egyetemlegesen az alperesnek 200.000 forint perköltséget áfával növelten, valamint az államnak külön felhívásra személyenként 36.000-36.000-36.000 forint eljárási illetéket.

[8] A döntése jogszabályi alapjaként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 265.§-át és 278.-279.§-át, a Ptk. 2:42.§-át, 2:44.§-át, 2:48.§-át, valamint Magyarország Alaptörvénye P) cikkét, IX. cikke (1)-(2) és (4) bekezdését idézte.

[9] A 30/1992. (V.26.) AB és a 39/2007. (VI.20.) AB határozatokra utalva hangsúlyozta, hogy ha a sajtószabadság, a közvélemény tájékoztatásához, a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a közlés érintettjének személyiségi jogaival, így a hangfelvétel védelméhez fűződő jogával ütközik, akkor a bíróságnak minden esetben érdekösszemérést kell végeznie és azt kellett eldöntenie, hogy az adott tényállás mellett melyik alapjognak kell elsőbbséget biztosítania. Ezért a perben azt vizsgálta, hogy az alperes oldalán felmerült-e olyan, az Alaptörvényben védett alkotmányos érdek, ami a felperesi személyiségi jogok korlátozását megengedi. Érvelése szerint a véleménynyilvánítás szabadsága és a természeti erőforrások védelméhez fűződő jog megelőzi az egyének a

hangfelvétel védelméhez fűződő személyiségi jogát. Ennek megállapíthatóságához az alperesnek bizonyítania kellett, hogy a hangfelvétel nyilvánosságra hozatala közérdeklődésre számot tartó közügyben, több ember, akár több ezer ember tájékozódáshoz fűződő joga érvényesítéséhez, szabad véleményformálása biztosításához volt szükséges.

[10] Álláspontja szerint a keresetlevélben írtak alapján a felperesek sem tették vitássá, hogy a polgármester az alperesről hamis információkat terjesztett. Osztotta azonban a felperesek azon érveit, hogy a polgármester esetleges vádjaival szembeni alperesi védekezés önmagában nem ad lehetőséget a felperesi személyiségi jogok korlátozására. Annyiban nem találta erőteljesnek a felperesek érveit, hogy egy ellenzéki önkormányzati képviselő szavainak hitelessége a polgármesterrel szemben nem magánügy, hanem közügy, mert a lakosságot érintő, s nem magánéleti kérdésről van szó kettejük között. A hangfelvételen 1 óra 39 percnél hallható alperesi kérdésekre adott felperesi válaszok is a beruházást, és nem a felperesek személyét, magánéletét érintették. Az összejövétel célja igazolta, hogy a lakosságot érintő környezetvédelmi ügy részletei ekkor kerültek először az önkormányzati képviselők elé, azokat korábban nem ismerték.

[11] A törvényszék köztudomású tényként fogadta el, hogy az önkormányzati képviselő a választói érdekeit képviseli, és az e minőségében szerzett közérdekű információiról a nyilvánosságot, a választóit az általa választott módon tájékoztathatja. Jogszerűnek találta ezért, hogy a felperesek hangját is tartalmazó hangfelvételt a közösségi-oldalán elérhetővé tette.

[12] Elfogadta az alperes azon érveit is, hogy a tájékoztató teljes hangfelvételének közlése a hitelességet erősíti, és ez a felperesi személyiségi jog célzott megsértését kizárja. Meggyőződése szerint a közlés célja elsősorban a nyilvánosság tájékoztatása volt, hogy a választópolgárok valamennyi elhangzó információ birtokában dönthessenek. A közügyek nyilvánosság felé közvetítésének módját nem írhatja felül az egyes magánszemélyek személyiségi jogi védelme. Ezért a nyilvános közéleti szereplés esetén a Ptk. 2:48.§ (2) bekezdése értelmében, a 2:44. § (1) bekezdésével összhangban a hang- és képfelvétel az érintett hozzájárulása nélkül is felhasználható. Miután a felperesek egy magáncég képviselőjeként nyilatkoztak, a hangfelvétel titokban tartása, a nyilvánosságra hozatal korlátozása a köz érdekével szemben magánérdeket szolgálna. A rendezvény ugyan nem volt sajtónyelvű, de olyan közéleti eseménynek minősült, ahol a felpereseknek számítaniuk kellett arra, hogy az eseményről való tájékoztatás során a képmáshoz, illetve a hangfelvételhez fűződő jogait korlátozhatják.

[13] Nézete szerint a nyilvánosság pontos és hiteles tájékoztatása érdekében célszerű és jogszerű eszközt választott az alperes, amikor a teljes anyagot vágtatlanul, a manipulálás lehetősége nélkül közvetítette a nyilvánosság felé. A felvétel törlése a felperesi magánérdek védelmében egy fontos, több ezer embert és a természeti környezetet érintő kérdésben szüntetné meg a nyilvánosság tájékozódási lehetőségét. Nem arányos, és így nem alkotmányos a nyilvánosság korlátozása egy több órás tájékoztató anyagából néhány percnyi felperesi hanganyag védelmében.

[14] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperesek terjesztettek elő fellebbezést – a Pp. 369.§ (1) bekezdése és (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkört megjelölve – elsődlegesen annak megváltoztatása és a kereseteik teljesítése, másodlagosan az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása, és a személyiségi jogsértés objektív szankciói iránti kereseteik teljesítése, valamint a sérelemdíj iránti követelés tekintetében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és ebben a körben az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezése érdekében.

[15] A jogorvoslati kérelmüket azzal indokolták, hogy az elsőfokú ítélet kirívóan jogszabálysértő. A törvényszék a perben releváns tényeket, bizonyítékokat és nyilatkozatokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelte. A per eldöntése szempontjából nem jelentős, és a felek részéről sem hivatkozott tényeket önkényesen tette a tényállás részévé, és abból téves jogi következtetésre jutott.

[16] A Ptk. 2:42.§ (1)-(2) bekezdése, a 2:44.§ (1)-(2) bekezdése, a 2:48.§ (1)-(2) bekezdése, a 2:51.§ (1) bekezdése és a 2:52.§ sérelmét állították. Nézetük szerint a magánjogi szakirodalom és a jogtudomány egyértelműen alátámasztja, hogy a közszereplők személyiségi jogvédelme kapcsán az alapjogi érvelés, a szükségességi és arányossági mérce beépítése és alkalmazása idegen a polgári jog rendszerétől és dogmatikájától. A felperesek egyébként sem közszereplők, és a hangfelvétel sem közéleti eseményről készült. Ezért az elsőfokú bíróság megalapozatlanul és jogszabálysértő módon tette vizsgálat tárgyává a közérdek és a felperesi magánérdek kapcsolatát.

[17] Hangsúlyozták, hogy a zártkörű megbeszélés a sajtónyilvánosság teljes kizárásával zajlott. Ott a felperesek politikai és bármilyen egyéb, közéleti motivációtól mentesen, meghatározott szakmai feladatot teljesítve vettek részt. Szigorúan szakmai jellegű kérdéseket taglaltak, amelyek nem minősülnek közügynek. A részvételük nem volt nyilvános közéleti szereplés. Ezért a Ptk. 2:48.§ (2) bekezdésének alkalmazása az esetükben nem jöhet szóba.

[18] A BDT.2017. 3760. és BDT.2017. 3693. számú eseti döntésekből idézve kiemelték, hogy az ember képmásához, illetve hangjához fűződő jog a személyiség olyan alapvető, integráns részét képezi, amely még közszereplők esetén is fokozott védelemben részesül. Az elsőfokú bíróság ezért a döntésénél indokolatlanul megengedő volt az alperessel szemben.

[19] A Pp. 279.§ (1) bekezdése megsértésére is hivatkoztak. A törvényszék anyagi pervezetése szerint az alperesnek kellett bizonyítania, hogy melyek voltak azok a többletinformációk, amelyek indokolták a hangfelvétel közzétételét. Az alperes azonban bírói felhívás ellenére sem jelölte meg, hogy milyen esetleges közérdek indokolhatta a teljes hangfelvétel közzétételét. A bizonyítatlanság következményeit az elsőfokú bíróság mégsem az alperes terhére értékelte.

[20] Kifogásaik szerint a törvényszék önkényesen érvelt az ítéletében azzal, hogy a helyiség neve polgármester és az alperes között korábban konfliktus volt, és a „polgármester hamis információkat terjesztett az alperesről”. Ezt a perben irreleváns tény az elsőfokú bíróság úgy tette a tényállás részévé, hogy ilyen tartalmú tényállítást egyik peres fél sem tett. Másrészt az ellentét az ítélet azon megállapításával, hogy az alperes hitelessége megtartásához fűződő érdeke nem jelenthet alapot a felperesek személyiségi jogainak megsértésére.

[21] Arra az esetre, ha a jogvitában mégis alkalmazni kell a szükségesség és arányosság mércéjét, úgy a teljes hangfájl közzétételét a személyiségi jogaik szükségtelen, indokolatlan és aránytalan korlátozásának tekintették. Alaptalannak ítélték a hangfelvétel manipulálhatóságával kapcsolatos törvényszéki okfejtést. Álláspontjuk szerint az alperes a nyilvánosságot egyéb módon, a személyiségi jogok szükségtelen korlátozása nélkül is tájékoztathatta volna.

[22] A fellebbezésüket azzal is indokolták, hogy a sérelemdíj megállapításához nem szükséges a hátrány bizonyítása. A felperesenként követelt 200.000 forint sérelemdíj nem túlzott, alkalmas a felpereseket ért nemvagyoni sérelem kompenzálására. Ha a másodfokú bíróság megítélése szerint a sérelemdíj iránti kereset elbírálásához mégsem áll rendelkezésre

elegendő peradat, ebben az esetben másodlagosan, a további bizonyítási eljárás lefolytatása érdekében az elsőfokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezését kérték.

[23] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[24] A fellebbezés részben alapos.

[25] Az ítéltábla a jogorvoslati kérelmet a felperesek kérelmére tárgyaláson bírálta el [Pp. 376.§ (1) bekezdés a) pontja]. Az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülmények [Pp. 379-380.§] hiányában az elsőfokú bíróság ítéletét – a fellebbezési kérelem korlátai között [Pp. 370.§ (1) bekezdése] – érdemben bírálta felül.

[26] A jogorvoslati kérelem az elsőfokú döntést teljes egészében támadta, ezért az elsőfokú ítéletnek nem volt a Pp. 358.§ (5) bekezdése alapján fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése.

[27] A felperesek a fellebbezésükben nem vitatták, hogy a törvényszék a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítást lefolytatta. A megállapított tényállásban (Indokolás [1]-[3] bekezdése) a polgármester és az alperes közötti konfliktust, és a polgármester alperesről terjesztett hamis információit a keresetlevélben írtakkal egyezően, a sérelmezett alperesi közösségi-bejegyzés tartalmát idézve rögzítette. A felperesek fellebbezési érveivel szemben ezért azt nem önkényesen, és nem indokolatlanul tette a tényállás részévé.

[28] Magyarország Alaptörvénye 28. cikke alapján a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával, és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az AB iránymutatása szerint e rendelkezés a bíróságok kötelezettségévé teszi, hogy az alapjogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassák. A bíróságok feladata, hogy az elbírálendő ügyek alkotmányjogi aspektusát, alapjogi relevanciáját felismerjék, az érintett alapvető jogok tartalmát feltárják, és a jogszabályokat a konkrét jogvitákban erre tekintettel értelmezzék és alkalmazzák (3/2015. (II.2.) AB határozat, Indokolás [18], 13/2016. (VII.18.) AB határozat, Indokolás [30], 3145/2018. (V.7.) AB határozat, Indokolás [66]-[67]). Nem osztotta ezért az ítéltábla a felperesek azon jogi álláspontját, hogy a polgári jogi ítékezés során az alapjogi érvelésnek nincs helye.

[29] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával, hogy a kiemelt turisztikai és természetvédelmi terület szomszédságában, a helyiség neve tó partján tervezett szállodaberuházás nemcsak a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 13.§ (1) bekezdése szerinti helyi közügynek, hanem helyben és országosan is kiemelt figyelemre, közérdeklődésre számot tartó kérdésnek minősül.

[30] A felperesek a fellebbezésükben helyesen hivatkoztak arra, hogy nem tekinthetők közhatalmat gyakorló személynek és közszereplő politikusnak (ún. kiemelt

közszerelőnek), és ún. médiaszerelőnek sem. A közszerelői minőség megállapítása azonban mindig egyedi mérlegelés eredménye. A közlés tárgyához mérten kell vizsgálni az érintettek személyi minőségét. A felperesek pedig egy kiemelt közérdeklődésre számot tartó ügyben szólaltak meg a települési önkormányzat hivatalos rendezvényén, ezért e megnyilatkozásaik kapcsán ún. kivételes közszerelőnek tekintendők (3145/2018. (V.7.) AB határozat, Indokolás [43]-[51]).

[31] A felperesek azzal is helytállóan érveltek, hogy az önkormányzat tájékoztató rendezvénye nem volt nyilvános, bárki számára látogatható, és az ott elhangzottakat a média útján sem ismerhette meg a nyilvánosság. Ezért a megszólalásaikról készült hangfelvétel hozzájárulásuk nélküli felhasználásának a Ptk. 2:48.§ (2) bekezdése szerinti feltételei nem álltak fenn.

[32] A fentiek miatt a másodfokú bíróság osztotta az alperes azon érveit, hogy a perbeli jogvita az Alaptörvény IX. cikkében írt véleménynyilvánítás szabadságához és a VI. cikkben oltalmazott magánszférához, a magánélet tiszteletben tartásához, ezen belül a hangfelvétel védelméhez fűződő alapjog kollíziójaként értelmezhető. Nem lehet azonban figyelmen kívül hagyni, hogy az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének a perbeli jogvita keletkezésekor már hatályos, Magyarország Alaptörvényének hetedik módosításával megállapított rendelkezései szerint a véleménynyilvánítás szabadsága nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. Ugyanezen tilalmat ismétli a Ptk. 2:44.§ (1) bekezdése is.

[33] Másrészt az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az AB-nek a konkuráló alapjogi pozíciók esetén követendő gyakorlatra adott iránymutatása szerint a bíróságoknak ilyen esetekben közvetítő, kiegyenlítő szerepet kell betölteniük. Figyelembe kell venniük, hogy egyik alapjog lényeges tartalma sem korlátozható, másrészt arra kell törekedniük, hogy a konkuráló alapjogi pozíciók az arányosság elvének megfelelően kíméletes kiegyenlítésre, méltányos egyensúlyba kerüljenek (13/2016. (VII.18.) AB határozat, Indokolás [55], 14/2016. (VII.18.) AB határozat, Indokolás [65], 3145/2018. (V.7.) AB határozat, Indokolás [69]-[70]).

[34] A felperesi keresetek elbírálásánál ezért azt kellett vizsgálni, hogy a felpereseknek az Alaptörvény VI. cikkében foglalt magánszférához fűződő joga az Alaptörvény IX. cikkében írt véleménynyilvánítási szabadság érvényre jutását korlátozhatta-e, és ha igen, mennyiben. Ehhez azt kellett megállapítani, hogy jelen esetben a magánszférával szemben hol húzódik a közügyek szabad megvitatásához fűződő kiemelt alapjog korlátozást nem tűrő lényeges tartalma. Mindezt az ítéltábla annak a mérlegelésével állapította meg, hogy a hangfelvétel közzététele hozzájárult-e a közérdeklődésre számot tartó kérdés megvitatásához, feltétlenül szükséges volt-e ahhoz, hogy a közvélemény értesüljön a közügy újabb aspektusáról, és azt tájékozott módon, szabadon megvitathassa.

[35] A másodfokú bíróság a becsatolt bizonyítékok alapján nem értett egyet a törvényszék azon következtetésével, hogy az alperesi közlés célja elsősorban a nyilvánosság tájékoztatása volt. Ezt az érvelést egyrészt gyengíti, hogy az alperes a hangfelvételt több mint egy hónappal a rendezvényt követően tette közzé. Másrészt a vitatott közösségi-bejegyzésben maga is azt írta, hogy a polgármester valótlán vádjaival szembeni védekezésül hozza nyilvánosságra a tájékoztató teljes hanganyagát. A bejegyzésében meg sem említette, hogy a közzététel célja a választópolgároknak, a nyilvánosságnak a beruházásról, a közügyről való tájékoztatása lenne. Az alperes (11. sorszámon) maga csatolta a Nemzeti Adatvédelmi és

Információszabadság Hatóság NAIH/2020/4014/6. számú határozatát. A döntés (a 3. oldal utolsó bekezdésében) rögzíti, hogy a hatóság előtti eljárásban tett nyilatkozata szerint az alperes a hangfelvételt az igaza bizonyítása érdekében, a polgármester azon „hamis” vádja ellenében hozta nyilvánosságra, hogy az alperes a cég1 cégnek felajánlotta a helyiség neve gimnázium épületét.

[36] A felperesek helyesen hivatkoztak arra is a fellebbezésükben, hogy az alperes a közzététel céljával, körülményeivel kapcsolatban további tényeket, érveket az elsőfokú bíróság felhívása (13. számú jegyzőkönyv 5. oldal) ellenére sem adott elő. A rendelkezésre álló adatok alapján pedig az állapítható meg, hogy a hangfelvétel közzététele nem járult hozzá a közérdeklődésre számot tartó kérdés nyilvános megvitatásához, a közzététel célja nem a közvéleménynek a közügyről való tájékoztatása volt. Egyetértett az ítéltábla a felperesek azon fellebbezési érveivel is, hogy az alperes a választópolgárokat az önkormányzati rendezvényen elhangzottakról más módon, a felperesek hangfelvételhez fűződő személyiségi jogainak sérelme nélkül is tájékoztathatta volna.

[37] Mindezért az alperes a hangfelvétel közzétételével a felperesek személyiségi jogait a szükséges és arányos mértéket meghaladóan korlátozta [Ptk. 2:44.§ (1) bekezdése]. Emiatt a terhére a személyiségi jogsértés megállapítható, és a másodfokú bíróság a felpereseknek a Ptk. 2:51.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti keresetét teljesíthetőnek találta.

[38] A személyiségi jogvédelem célja elsősorban a jogsértés, illetve a jogsértés folytán bekövetkezett sérelmes helyzet megszüntetése. A felperesek az elkövetett jogsértés abbahagyására kötelezés címén azért kérték az egész hangfelvétel eltávolítását, mert álláspontjuk szerint a felvételtől részleteket törölni nem lehetséges (18. számú jegyzőkönyv 4. oldal 3. bekezdés). Az alperes maga is elismerte, hogy a hangfelvételen a felperesek nyilatkozatait nem lehetett különválasztani a polgármesterétől (13. számú jegyzőkönyv 3. oldal 1. bekezdés), és a hanganyag vágását technikailag nehéz megoldani (18. számú jegyzőkönyv 4. oldal 5. bekezdés). Az ítéltábla ezért a sérelmes helyzet megszüntetése és a jogsértést megelőző állapot helyreállítása érdekében is teljesíthetőnek találta a felpereseknek a közzétett közösségi-bejegyzésből a „hangfájl neve” hangfájl elérésére vezető hivatkozás eltávolítására kötelezés iránti keresetét [Ptk. 2:51.§ (1) bekezdés b) és d) pontja].

[39] Az alperes a személyiségi jogsértést egyszeri magatartással valósította meg. A perben nem merült fel adat arra, hogy korábban hasonló jogsértést már elkövetett, és a felperesek sem adtak elő olyan körülményeket, amelyek alapján a jogsértés ismétlődésétől lehet tartani. Ezért az ítéltábla jogszerűnek ítélte az elsőfokú ítéletnek a további jogsértéstől eltiltás, és ennek keretében az alperesnek a „hangfájl neve” hangfájl, vagy annak másolata weboldalon való bármilyen formában történő közzétételének megtiltása iránti keresetet elutasító rendelkezését.

[40] A jogsérelmet szenvedett fél megkövetése, a jogsértés miatti sajnálkozás kifejezése olyan erkölcsi elégtétel, amely a hasonló jogsértések esetében általában indokolt (Pfv.IV.22.098/2016/6., Indokolás [23], Pfv.IV.21.609/2017/3., Indokolás [23], Pfv.IV.21.311/2018/11., Indokolás [29]). A jogerős ítéletnek a jogsértést megállapító és a jogkövetkezményeit alkalmazó rendelkezéseinek a sérelmes közléssel azonos nyilvánosság előtti közzétételével együtt alkalmas a felperesek személyiségében okozott sérelem

orvoslására. Mindezt az ítéltábla teljesíthetőnek találta a felpereseknek az elégtételadás iránti keresetét is [Ptk. 2:51.§ (1) bekezdés c) pontja].

[41] A felperesi érveléssel szemben a jogsértés tényének megállapításából automatikusan nem következik a sérelemdíj iránti igény teljesíthetősége. Az objektív szankciók megítélése mellett is elutasíthatja a bíróság a sérelemdíj iránti keresetet, ha a sérelmet szenvedett felet nem érte olyan immateriális sérelem, amely pénzbeni ellentételezésre, sérelemdíj megítélésére adna alapot. A Ptk. 2:52.§ (1) bekezdés második fordulatának helyes értelmezése szerint a sérelmet szenvedett fél „az őt ért nemvagyoni sérelemért” követelhet sérelemdíjat. Azaz a sérelemdíj megítélésének feltétele a nemvagyoni sérelem bekövetkezése, eltérően a személyiségi jogsértés objektív szankciójánál használt „a személyiségi jogsértés ténye” [Ptk. 2:51.§ (1) bekezdése] feltételtől (BDT.2018. 3821.). A bírói gyakorlat által kidolgozott ún. köztudomású-doktrínát a Ptk. jogszabályi szintre emelte, amikor a sérelmet szenvedőt a hátrány bizonyításának eljárásjogi kötelezettsége alól mentesítette, de nem vagyoni sérelem hiányában a Ptk. 2:52.§ (2) bekezdése sem teszi lehetővé a sérelemdíj megítélését.

[42] A felperesek a perben nem adtak elő olyan hátrányokat, immateriális sérelmeket, amelyek nemvagyoni kompenzációt igényelnének. A felperesek tényállításainak hiányában erre nézve bizonyítást nem kellett lefolytatni, így a bizonyítás kiegészítése érdekében a felperesek másodlagos fellebbezési kérelmének teljesítése, az elsőfokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezése sem jöhetett szóba. A felperesek nemvagyoni sérelmeinek hiányában pedig helyes az elsőfokú bíróság sérelemdíj iránti keresetet elutasító ítéleti rendelkezése.

[43] Az elsőfokú ítélet megváltoztatása miatt módosult az elsőfokú pernyertesség-pervesztesség aránya, ami lényegében azonos. Ezért a felek az ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltségeiket maguk viselik [Pp. 83.§ (2) bekezdése], a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illetéket pedig egyenlő arányban kötelesek megtéríteni [Pp. 102.§ (1) bekezdése és 83.§ (2) bekezdése].

[44] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta, egyebekben – az indokolás módosításával és kiegészítésével – helybenhagyta.

[45] A fellebbezés részben sikerre vezetett, ezért az alperes köteles megtéríteni a felpereseknek a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségük pernyertességgel arányos részét [Pp. 83.§ (2) bekezdése].

[46] A peres felek a másodfokú pernyertesség-pervesztesség arányában viselik a le nem rótt fellebbezési illetéket [Pp. 102.§ (1) bekezdése és 83.§ (2) bekezdése].

Budapest, 2021. október 7.

dr. Gyuris Judit s. k.
dr. Örkényi László s. k.
a tanács elnöke
bíró

dr. Kollár Zoltán s. k.
előadó bíró